

YTTRANDE

Dnr 2021-413

Pensionsmyndigheten
Produktionsavdelningen

Stockholm den 4 november 2021

Yttrande avseende ändring i Pensionsmyndighetens föreskrifter (2014:11) om uppskattning av kostnader för en bostads uppvärmning, hushållsel och övrig drift vid beräkning av bostadskostnad

SPF Seniorerna stöder inte förslagen på ändring i föreskrifterna. Det behövs kompletterade sätt för att både ta hänsyn till ökade elpriser och för att uppskatta de faktiska kostnaderna för bostädernas uppvärmning.

För många hushåll som bor i egna hus, såväl i storstäder som på landsbygden, är elkostnader en betydande utgift. I regel utgör elkostnaderna däremot en mindre andel av utgifterna för människor som bor i lägenhet. Till detta kommer att pensionärer oftast har en lägre inkomst än löntagare, varför elräkningen kan medföra en än tyngre belastning på hushållets ekonomi under årets kalla månader.

Sedan sommaren 2021 har elpriserna ökat kraftigt, framförallt gäller detta elområde 3 och elområde 4 det vill säga i de delar av Sverige där minst 80 procent av befolkningen bor. De höga elpriserna ser ut att bestå för den närmaste framtiden, åtminstone under vintern. I vilken grad detta avspeglar sig på människors elkostnader varierar utefter bland annat förbrukning och elavtal. När det gäller rörligt elpris har priset för oktober månad 2021 ökat med cirka 135 respektive cirka 160 procent, i elområde 3 respektive elområde 4, jämfört med samma månad år 2020. Också sett till helår handlar det om ett fördubblat elpris i dagsläget jämfört med år 2020.

Det handlar således om kraftiga prisökningar på el, särskilt berörs människor med elavtal som inte har fast pris för en lång tid framöver och de som bor i hus och då främst i eluppvärmda hus. I dessa fall kan det handla om elräkningar som blir flera tusen kronor dyrare de närmaste månaderna och en bra bit in på nästa år.

Ovan beskrivna prisökningar förefaller inte tas hänsyn till i Pensionsmyndighetens schabloner för uppvärmning av bostad inom ramen för ekonomiska stöd som bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd. Tvärtom föreslås en sänkning av schablonkostnaden för uppvärmning för år 2022.

SPF Seniorerna

Hantverkargatan 25, Box 225 74, 104 22 Stockholm

Tel 08-692 32 50 info@spfseniorerna.se

Org nr 88 80 00-2830 Pg 607678-0 Bg 5959-0182

www.spfseniorerna.se

Det förefaller inte som om schablonkostnaderna tar hänsyn till varken elprisökningar i sig eller den effekt dessa kan få för människors ekonomi när elräkningen som nämnts kan bli flera tusen kronor dyrare än året innan. I sammanhanget kan därför ifrågasättas om denna typ av schablonberäkningar fortsatt ska styra de uppvärmningskostnader som bostadstillägget är tänkt att täcka.

Det är samtidigt förståeligt att det för sådana beräkningar behöver göras generaliseringar och att ett förfarande med redovisning av individuella utgifter skulle skapa en alltför stor administration. Men det är inte rimligt att det för människor med svag pension, och därmed med små ekonomiska marginaler, kan bli väldigt svårt att betala sina elräkningar i vinter när bostadstillägget inte tar hänsyn till ökade elpriser.

Det saknas, inom ramen för beräkningarna av uppvärmning för bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd, hänsyn till kraftiga prisökningar på el. Dessa stöd ska vara av mer varaktig art, men i sammanhanget bör också andra metoder för sådana beräkningar utarbetas så att människor kan erhålla ett verklighetsanpassat ekonomiskt stöd för de faktiska utgifter som deras permanenta bostad medför. Ett sådant mer verklighetsanpassat stöd kan vara av mer generell art men det behövs större hänsyn än i dagsläget för människor med bostäder som påverkas kraftigt av förändringar i elpriset.

Dessutom kan en pensionär, berättigad till bostadstillägg eller ej, som i vinter får en kraftigt ökad elkostnad inte räkna med något ekonomiskt stöd för att klara sina, om än tillfälligt, ökade utgifter. Hos kommunerna hänvisas till Pensionsmyndigheten, och hos Pensionsmyndigheten hänvisas till bostadstillägg (i några fall till äldreförsörjningsstöd). För personer i Sverige som passerat 65 års ålder saknas därmed möjlighet till ett tillfälligt ekonomiskt stöd vid oväntade omständigheter, exempelvis vid kraftigt höjd elräkning eller större utgifter för glasögon. Ett sådant behöver såväl utredas som övervägas samt bör handhas av landets kommuner.

I detta ärende har förbundsordförande Eva Eriksson beslutat. I den slutliga handläggningen har också Anna Eriksson, sakkunnig i pensioner, deltagit.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Eva Eriksson', with a long horizontal stroke extending to the right.

Eva Eriksson
Förbundsordförande SPF Seniorerna